

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Pfákken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Dr. Varga Lajos letartóztatása. Megrabolták-e Kovács Gusztávot? Fejérváry a királynál.

TOLLHEGYEN.

— jan. 11.

(Varga Lajos dr. letartóztatása)

Van tehát a letartóztatott tisztességes emberek sorában előkelő ember is. Vezető politikusa egy debreceni pártnak, a pártorganum főszerkesztője. Imé, a kir. ügyész és főkapitány inyenc-gusztusa, a kinek nem kell a házikoszt, előkelőbb falatokra politikai csztrigára, szarvasgomba pástétomra, artichocára éhezik. Varga Lajost letartóztatják, node nem fogják megenni, a pártatlan bíróság majd szabadon bocsátja. Minél nagyobb a Kristóffyismus embereinek merészsége, annál nagyobb lesz a felsülése. — Csak türelem, hidegvér és tiszta gallér, debreceni polgárok, lesz még ennek az örütségnek hátulütője is!

(Mit raboltak el Kovács Gusztáv-tól?)

Az utolsó időkben nagyon is nyilvánvaló, hogy a Kovács-Ketteler Gusztáv ur emlékezőtehetsége aggasztóan megvetemedett. Semmit sem raboltak el tőle. Egyes érték-tárgyakat például ő maga hagyogathatta el emitt-amott! Tudjuk hol vannak. Miudjárt nyomra is vezetjük a rendőrséget! Biztosra vesezük például, hogy a rendőrség által keresett szemüveget a belügyminiszteriumban felejtette s a magáé helyett a Kristó „ffy“ urét hozta el. Csak ezzel lehet ugy látni, a mint ő látott. Gyűrűjét nem keresi a megyefőnök, az se veszhetet el, legföljebb eljegyezte magát vele az abszolutizmussal. Keztyűje is veszett el? Dehogyan is! Udvariasságból eldobta, mert látta, hogy az utcán vele sem bánnak keztyűs kézzel. Tőrősbót? Azt ma is megtalálhatja a saját bosszút libegő lelkében. Kalapja? Hiszen azt visszaadták neki, mikor már bizonyossá lón, hogy nem kell vele egy kalap alatt lennünk! Ezek lennének az elveszett tárgyak. — Ugy látszik, a becsületét és a hazafiságát nem keresi Kovács ur, mert azt visszakapta — ha egy-két percig nélkülözte volna is — Kristóffy urtól! Más kérdés, hogy miyjből akarta kifosztani Debrecen Kovács Gusztáv ur? Arról majd nem sokára olyan hatóság fog jegyzéket összeállítani, amely nem oly törvénytelen, mint maga az elpáholt megyefőnök!

(Ama bizonyos kalap) Csodálkoznak a felett némelyek, hogy tegnap „célatossá

got“ találtunk a főkapitányhelyettes urnak a Kovács Gusztáv érték-tárgyaira vonatkozó felhívásában. Eltűnt tárgyak egyszerű jegyzéke az! Hivatalos szokványmunka az csupán! Micsoda fifika rejtőzhetnék e mögött? No hát szolgálunk felvilágosítással. A masszázs kúrában részesített megyefőnök kalapjában rejlik a fifika. Mert hogy lehet rendes polgári elmével zálogosokon, arany- és óraműveseken és bárki másion keresni olyan kalapot, a melyről a felhívásban „megjegyeztetik, hogy az már megkerült!“ Itt a célatosság. Minél több rablással kell meggyanusítani Debrecen közönségét, tehát egy ütött-kopott tökfödöt sem szabad felhasználásul hagyni. Ez a kalap — nézetünk szerint — teljesen fölösleges zavart idézett elő a kasszióban is, tehát be kell venni ama listába. Ha oly becses az a kalap, ugyan gyűjtünk össze néhány koronát és küldjük el a szörnyen károsult főfináncnak! Ha marad a gyűjtésnek némi fölöslege, azon vegyünk egy közjogi és egy logikai tankönyvet a kirendeltségnek, a melyből — ha így folytatja a baklövéseket — csakhamar kiakolbólitottság lésszen már!

Kik rabolták meg Kovács Gusztávot?

Vagy senki, vagy budapesti csöcselék.

Egy kis világosság.

— jan. 11.

A rendőrség tegnap közreadta ama tárgyak jegyzékét, amelyek — mint a rendőri bünygyi osztály jelenti — „Kovács Gusztáv főispán ur bántalmazásakor eltűntek.“

Kovács Gusztáv igazmondó képességét — mondjuk — emlékező tehetőségét azonban legujabban igen furcsa színben tüntették fel, azért rendes körülmények közt azt mertük volna ajánlani, hogy tartatnék házkutatás Kovács Gusztáv urnál azon célból, hogy a rendőrség által keresett tárgyak nem találhatók-e fel nála teljes számmal? Hiszen a tárcája elrablása miatt is óbégatott és csupán akkor vallotta be a Kristóffy-dénárokat bizonyára szép számmal tartalmazó bugyelláris kézhez vételét, amidőn ezt letagadni már nem lehetett. Amint a tegnap, Budapesten

végzett orvosi vizsgálat „vakaródzás“ nyomainak nyilvánította Kovács ur sebeinek egy részét, épp ugy kitűnnék ezen vakaródzó bibliai Jónnál tartandó házkutatásból, hogy ama tárgyak nála teljes számmal megvannak. Nemcsak a testi, hanem a lelki vakaródzás is igen undorító betegségre vall.

Akár eldugta, akár csakugyan elveszítette Kovács ur a maga érték-tárgyait, az bennünket arról győz meg, hogy a mi a debreceni tüntetésben tulment azon a határon — a melyet az érdemelt megvetés és igen szükséges csuffátétel megengednek, az nem debreceni munka volt. Ma már világos előttünk, hogy azt is Budapestről intézte ugy a Kristóffyismus, hogy a nép haragjának előre várt kitörése elé semmiféle feltartóztató intézkedések ne kerüljenek.

Néhány fővárosi közlöny nagyon világosan megírta már a tüntetésre közvetlenül következő napokban, hogy a fálnak menni mindenkor kész Kovács-Kettelert a Kristóffyismus ugratta bele abba, hogy fegyveres hatalmat ne vegyen igénybe megérkezésekor. Kellett a Kristóffyismusnak egy pont, amelyen a nemzet tétlen ellenállása tulcsapjon medrén és erre hivatkozva birják rá az uralkodók forradalmi állapotokban szokásos intézkedések elrendelésére. Még az is inyére volt Kristóffyéknek, hogy — némely komédiának látszó fel-függesztés dacára — senki sem törekedett az érkező Paprika Jancsi bünbakságának megakadályozására.

A kirendeltség működése is csak arra vall, hogy itt nem bünygyi nyomozás, hanem politikai hajszá folyik. — Szerencse, hogy ennyire ügyetlen a debreceni kirendeltség, hogy az áldozatra szánt urakat kénytelen kieregetni a börtönből. Szerencse, hogy ugy eljárása, mint különösen detektivjei (az áltöltözötökben fölismerhetők, borközi állapotban faképnél hagyottak és névtelen levélírásban próbalkozók) inkább nevetséget keltenek mindenfelé, mint felháborodást és így a Kristóffyismus teljes programja (főispán bántalmazása után valami zendüléskéféle) nem fog bekövetkezni.

Hogy itt ilyenfajta Kristóffyismus folyik, abban a föltevésben még inkább megerősít bennünket az orvosai szerint veszedelmes viszketegben (feltűnésiben és testiben) szenvedő megyefőnök „eltűnt” tárgyainak jegyzéke.

Debrecenben máskor is volt tüntetés. Polgárok, diákok, munkások, szociálisták tüntetései. Loptak-e, raboltak-e, fosztogattak-e valamikor a debreceniek?

Nem volt rá eset, tehát most sem történhetett meg. Kovács vagy eldugta a tárgyait és bosszúból beszél, bizonyos mocskos sajtó segédlete mellett, vagy mások fosztották ki.

Hát nem jut eszébe a kirendeltségnek, hogy éppen a saját tehetetlenségének mekkora kiáltó jele az, hogy ha az a sok lopott portéka csakugyan Debrecenben rejtőzködik? Hiszen aki a bűnjelek ily nagy száma mellett sem tud bizonyos kereten belül némi kis, biztosnak látszó nyomra akadni és ennek hiányában csupán beugrató detektívek felültetésén végződő besugásaira, beestelen névtelen levelekre és meg gondolatlan gyerkőcök fecsegéseire épít, amidőn tisztos polgárokat vet bűzös börtönhelyiségekbe: az ne adja a fejét komplikált rendőri feladatok teljesítésére, hanem elégedjek meg a zsebtolvajlások, csibészkedések és utcai illetlenségek kinyomozásával.

Ellenben hol és kik lopnak, rabolnak, fosztogatnak, revolvereznek, hol működik a vasdorong és a törősbót politikai tüntetések ürügye alatt? Erre széles e hazában csakis Budapest utcái mutatnak fel példát, itt is csak akkor, ha a tüntetést a Kristóffy lebujszolásban, büntanyákban összeszedett és felbérelt bandája kezeli.

Hány alakot plántáltak ide vendégszereplésre a budapesti Wertheimer-kávéházból és a Bachus-pincéből, hány budapesti betűző és csirkeogó érkezett ide a január 2-iki tüntetés előtt, vagy a megyefőnök díszes kíséretében? Vendégszereplő rendőr urak ne ösmernék ama vendégszereplőket?

Ezt tessék kikutatni a helyettes főkapitány urnak, mert ha csakugyan volt fosztogatás, a Kristóffyismus terén Budapesten begyakorolt banda cselekedte, más nem tohette.

Ezeket lehozták (hiszen mindenkinek feltűnt, hogy a tüntető polgárság és ifjak között mennyi sohase látott, vadidegen ábrázat csellengett amaz órákban) és hogy a szégyenletes gyanu Debrecen lakosságán száradhasson, hát idején vissza is küldték. Egy-egy vasúti vonaton lehetett volna megtalálni a Kovács Gusztáv ur értéktárgyait, ha ugyan (és ez esetben lovagiasan kérünk elégtételt a csirkék fogdosásában és a Kristóffyismus támogatásában megélhetést látó rendtől) nincsenek meg Budapesten a Baross-u. 26. száma alatt.

Tessék csak Tóth János urnak ebben az irányban kereskedni!

Itt nem a megyefőnök cókmojkját (óráját, szemüvegét) tüntették el, hanem magát a megyefőnököt, ha visszajön, hozzon magával pontosabban mutató órát és messzebblátó szemüveget.

Gáspár Imre.

Dr. Varga Lajos letartóztatása.

A főkapitány „nyomoz”.

Ujabb szabadiábrahelyezés.

Névtelen levelek.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 11.

A nyomozás eddig legszenzációsabb slagerét dobta be ma a város polgárságának izgalmas hangulatába. Letartóztatták Debrecen egyik intelligens polgárát, aki rendelkezik mindazon követelményekkel, amelyek a bitk. megállapít arra nézve, hogy a terhelt szabadlábban hagyassék.

Mindaddig, amíg nem voltunk bizonyosak benne, hogy ez a letartóztatás megtörténik, nem akartunk Varga Lajos üldözéséhez érdemben hozzászólni. — Azt hittük, hogy a nyomozás komoly irányban halad, s csupán csak feltétlenül, súlyosan terhelt bizonyítékok alapján történnek letartóztatások.

Az eddigi letartóztatások alaposan megingatták ezt a hitünket; a mai pedig arra kényszerített, hogy szégyenszemre bevalljuk nagy bűnünket, a miért hinni tudtunk.

Az, ami a nyomozás hátterében a kormánybiztosi kulisszák mögött történik, a mai letartóztatás dokumentálása szerint tisztára politikai üldözés.

Napokkal ezelőtt, higgadtan, tárgyilagosan már érintettük ezt a kérdést, de akkor még csak látszatról beszéltünk.

Ma világosan áll előttünk a helyzet képe. Félreismerhetetlenül politikai üldözés az, ami most a Kovács Gusztáv-féle esettel kapcsolatosan Debrecenben történik.

— durva, kiméletlen támadás nem kenyerünk. Ugy éreztük mindig, hogy a sajtó hangjának nívója sokkal becsesebb, sokkal féltettebb kincse a társadalomnak, mint hogy áldozatul essék olyan rut és kicsinyes ténykedéseknek, a minők a kormánybiztosi atomszférának mozgolódásai.

De a mai letartóztatás színültig megtöltötte a poharat mély keserűséggel. S ez most mind abban az egyetlen, szenvedélyes kérdésben tör a költővel napvilágra:

„Szár az én hallgató ajakkal
Meddig ültök még csüggedt madarak?”

Lehetetlen némán tovább is tűrni ezt a szégyenletes állapotot. Undorító fekély kelt ki Debrecen mocskotalan becsületén és borzalmas gyorsasággal kerit hatalmába mindenkit, akit megkaparíthat.

Legyen vége a komédiának! Mondják meg nyíltan azok az urak, hogy nem nyomozni, rendet teremteni jöttek ide, hanem egy elvakult, minden bűnre hajló kormány nevében megtorolni szándékoznak egy olyan „eset”-et, amely a maga kicsinyességéből országbolondító vandalizmussá fuvatott fel.

Mondják meg nyíltan, hogy bűnbakokat keresnek Kristóffy degenerált lelkiületének gyönyörűségére! Vallják be, hogy az orángutáng éhes és oroszlán vért szomjuhozik!

Legalább akkor nyílt sisakkal fognak megjelenni a küzdőtérre s Debrecen polgárságának törvényes eszközökkel módjában lesz védekezni ezen tatár — invázió ellen.

Mert, ha bizonyos volna is az, hogy Kovács Gusztáv vandalizmusnak esett pillanatnyira áldozatul, jegyezzék meg Kristóffy

ur és kirendeltjei, hogy a nép dühe igazságos és nem tűr felebbezést.

Ez az az ítélet, amely megváltoztathatatlan, feloldhatatlan és örökké érvényben maradó.

És ezer ország hadseregével sem lehet „megtorolni”, annál kevésbbé kicsinyes, okvetetlenkedő politikai üldözéssel.

A kormánybiztosi környezet alacsony terrorizmusával szemben bizalmunk a független magyar bírósághoz fordult, amely minden bizonynyal szabadlábba helyezi Varga Lajost is, a többi letartóztatottakat is és fátyolt borít a nép dühének váratlan kitörésére . . .

* * *

A mai nap eseményeiről tudósításunk a következőkben számol be:

Dr. Varga Lajos kihallgatása.

Napok óta rebesgetik mindeufelé, hogy a nyomozás dr. Varga Lajost szeretné a hírnárba rántani. Szóbeszéd keringett arról is, hogy állítólag Varga Lajos ellen elfogatási parancsot adtak ki, mert Debrecenből való eltávozását szökésnek minősítették.

Már tegnap tudnivaló volt, hogy ezekből a hírekből egy betű sem igaz. Dr. Varga Lajost keresték ugyan detektívek a „Debrecen” szerkesztőségében és a lakásán, de pusztán csak idézéssel. A keresés folytán igazolták Varga hozzátartozói a főkapitányságon, hogy dr. Varga hivatalos ügyben Nagykovácsra kellett utaznia s csak ma reggel érkezik haza. Ennek folytán ma délelőtt 10 órára idézte meg kihallgatásra Tóth id. rendőrfőkapitány.

Dr. Varga Lajos megérkezvén Nagykovácsról egyenesen a rendőrség bünyügyi osztályára sietett és jelentkezett Mile Pál rendőrfogalmazónál. Mile értesítette, erről az id. főkapitányt, aki személyesen szándékozott vezetni a kihallgatást.

Tíz órakor kezdődött meg a fontos aktus, amelynek eredményét lázas izgatottsággal várta egész Debrecen.

Varga Lajost körülményesen kikérdezte Tóth János.

Az első vád arra vonatkozik, hogy Varga Lajos rendelte meg a gyászkocsit és az 5 eszméje volt az egész fogadtatás.

Varga Lajos tagadta ezt. Elmondta, hogy december 28-án többen voltak együtt a „Debrecen” szerkesztőségében, amikor beszélgetés közben szóba került Kovács Gusztáv várható megérkezése is. Valami ujszerű, a neveltségessé tételt legjobban kifejező fogadtatás mikéntjét képezte a beszélgetés fonálát. Valakinek — Varga Lajos nem emlékezett vissza tisztán — az az eszméje támadt, hogy halottaskocsit kellene a pályaudvarhoz kiküldeni, arra Kovács Gusztávot felültetni és szégyenszemre végig — kocsikáztatni a városon.

Bár az eszme tetszett a társaságnak, megállapodásra ekkor nem jutottak, de az ő közreműködésével később sem. A következő napokon ügyvédi teendői és az alkotmányvédő bizottság ülésai annyira lefoglalták minden idejét, hogy nem ért rá olyan kicsinyes dolgokkal foglalkozni, mint Kovács Gusztáv fogadtatása.

— „Kétségtelen tehát — így végezte be Varga vallomását, hogy a halottaskocsi megrendelésében részem nem volt és így megdől az a vád is, hogy a tüntetésnek egyik értelmi szerzője én lettem volna. Külömben is azokat a tanukat, akik

ellenem vallottak, személyes gyűlölség vezette és ügyvédi ténykedésem folytán keletkezett, nemtelen bosszu.

A kihallgatásról felvett jegyzőkönyvet maga, dr. Varga Lajos mondta tollba. Mikor ezzel készen lettek, óvatosságból felolvasták az egész jegyzőkönyvet, amelyet aztán dr. Varga és a főkapitány aláírtak.

A letartóztatás.

Az aláírás után Dr. Varga erős, hangon a következő megjegyzéseket fűzte vallomásához:

— Somogyból ideszármazván, immár 38 esztendő óta lakósa vagyok Debrecennek. Ide fűznek a gyermekkor emlékei, a fiatalság édes-bús örömei, pályám, a köztevékenység és végezetül családi otthonom. — Van két kis gyermekem, házam földem, pillanatnyi télenléte sem tűrő ügyvédi gyakorlatom, amelyek ezer, eltéphetetlen érdekszálal kötnek Debrecenhez. — Ha netalán — amit nem hiszek — valamely tekintetben bűnösnek találnának a vizsgálat során, — minden pillanatban rendelkezésére fogok állani az illetékes hatóságoknak.

Tóth János id. főkapitány figyelembe sem vette ezt a kijelentést, hanem száraz, halk hangon kijelentette Dr. Varga Lajosnak, hogy — **tekintettel a nyomozás sikerére, s a terhelő adatokra, amelyek ellene felmerültek, — a bűnvádi perrendtartás 161. szakasza alapján letartóztatja.**

Dr. Varga Lajos a letartóztatás ellen nyomban *előterjesztéssel* élt.

Az átkísérés.

Fél egy óraker volt vége Dr. Varga Lajos kihallgatásának. — Ekkora már megjelent a bűnügyi osztályon Dr. Márton Kálmán ügyvéd is, hogy Dr. Varga Lajos esetleges kívánságait feljegyezze és azok értelmében intézkedhessen.

Délután három óráig volt Varga Lajos a bűnügyi osztályon. Ekkor zárt bérkocsiban átvitték a törvényszékhez, ahol Dr. Várady kir. ügyész hivatalosan átvette és cellát jelölt ki a számára.

A letartóztatás nyomban elterjedt az egész városban. Bár Varga Lajos nem mindenütt népszerű egyéniség, — mindamellett letartóztatása általánosan megütközést keltett. Kemény kritikában részesítették az id. főkapitány ezen intézkedését és az a meggyőződés érlelődött meg mindenütt, hogy a nyomozásnak politikai üldözés a háttere.

Biztosíték Dr. Varga Lajosért.

Dr. Varga Lajos letartóztatása legnagyobb megdöbbenéssel a függetlenségi körben találkozott. A függetlenségi párt korifeusai hű fegyvertársuk fogságba helyezését egyértelműen erőszakosságnak minősítették és megállapodtak abban, hogy szabadlábra-helyezését minden törvényes eszközzel előmozdítják.

A „Debrecen“ már arról is értesült, hogy 10,000 korona óvadékot tettek le ma délután, amelynek ellenében Dr. Varga Lajos szabadlábra-helyezését kéri.

Nem lehetetlen azonban, hogy a vizsgálóbíró már holnap délelőtt saját hatáskörében megteszi ezt.

Névtelen levelek.

Van valami megdöbbentő abban, hogy a kormánybiztosi kirendeltséghez naponta még mindig garnadával érkeznek a névtelen feljelentések, amelyek neves, tiszteletreméltó egyéniségekre szólnak hihetetlen rágalmakat.

Nem lehet máskép, minthogy elvetemült, lézengő fráterek gyártják iparszerűleg ezeket a névtelen leveleket.

A társadalom képtelen arra, hogy nyomozzon ez után és napfényre hozza a sötétben dolgozók neveit. De arra képes, hogy gyanus körülmény esetén kivesse kebeléből a hivány rágalmozakat. A sajtó sem tehet egyebet, minthogy megbélyegezza a bujkáló, nyíltan vádaskodni nem merő „spicoli“-ket, akiknek feljelentése egyébként „komoly és tárgyilagos“ nyomozó közegek előtt figyelembe sem jöhet.

Szabadlábrahelyezés.

Hoffmann József vizsgálóbíró ma kihallgatta Kapros László 26 éves tüveges segédet, akit tegnap tartóztatott le a rendőrség. — A kihallgatás azt eredményezte, hogy a vizsgálóbíró Kapros Lászlót szabadlábra helyezte.

Orvosi vizsgálat.

Tegnap vizsgálták meg Ajtai és Minich budapesti orvosszakértők Dr. Andreánszky Jenő ellenőrző szakértő közbenjöttével Kovács Gusztáv sérüléseit.

A vizsgálat alkalmával kitűnt, hogy csak egy kisebb fejséb nem gyógyult még be, amely két centiméter hosszú és gyened. A többi seb mind behégedt már. — A bal mutatóujj törését a törvényszéki orvosok, nehogy a törés gyógyulását megbolygassák, nem vizsgálták meg, de konstataciók, hogy csakis ennek az egy ujjnak a töréséről lehet szó.

A törvényszéki orvosok kijelentették, hogy a szerdai vizsgálat alkalmával fölvevő vizum repertumot a véleménynyel együtt majd csak egy újabb, *nyolc nap múlva meg-ejtendő vizsgálat után* külön írásbeli jelentésben fogják beterjeszteni.

Az ellenőrző szakértő azt az előterjesztést tette, hogy a szakértők legalább a sérüléseknek a büstető törvénykönyv 303. szakaszához való viszonyát illetőleg nyilatkozzanak, minthogy az ő véleménye szerint a 303. szakasz alatt felsorolt következmények beállása a sérülések mai állapotából máris kizárható.

A törvényszéki orvosok erre kijelentették, hogy bár minden valószínűség szerint a 303. szakasz alá tartozó következmények nem fognak előállni a gyógyulás idejének végleges megállapítása előtt azonban erről sem nyilatkozhatnak. Ehez az ellenőrző szakértő hozzájárult.

politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 11.

Ma egész nap a politikai világban másról sem folyt szó, mint arról, hogy a hétfői tanácskozás után állítólag Andrássy Gyula gróf Bécsbe utazott, ahol Pitreich közös hadügyminiszterrel tanácskozott arról, hogy vajon minő módon lehet kedvezően megoldani a katonai kérdéseket. Ezt a hírt azonban a legilletékesebb forrás, maga gróf Andrássy Gyula, egész határozottan megcáfolja. Ismét

egy lepuffantott békegalamb. Igazán érdekes, hogy kinek telik öröme az ilyen bánán született szenzációk termelésében!

(Fejérváry Bécsben.)

Báró Fejérváry Géza miniszterelnököt ma délben fogadta Ő Felsége. Mai kihallgatása másfél óráig tartott. A miniszterelnök folytatta a magyar helyzetre vonatkozó előterjesztéseit. Hogy a király nem fogadta föltétlen lelkesedéssel miniszterelnökének jelentéseit, kitűnik azon *félhivatalos* jelentéséből is, hogy Ő Felsége most sem hiszi odáig fejlettnak a helyzetet, hogy a döntés megtörténhessen. A miniszterelnököt holnap újra kihallgatja a király.

(Justh Gyula Budapesten.)

Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma Budapestre érkezett. A képviselőházban megjelenésén, több ügyet intézett el. — Pozsgay Miklós és Héderváry Lehel képviselők ma jelentették be mentelmi jogukat Pestvármegye közgyűlése alkalmával, a rendőrség által történt megsértését.

(Fejérváry tervei.)

A „Magyar Estülap“ értesülése szerint báró Fejérváry kihallgatásán főképen két pontra terjeszkedett ki: a *megyék ellentállásának letörésére* alkalmas tervei előterjesztésére és a *békétárgyalások ismertetésére*. Mivel az első téren a korona a kormány szándékai elé akadályt most már aligha gördít, kétség sem fér ahhoz, hogy az utóbbi pontban ment ma Fejérváry másodsor is kihallgatásra. Ahogy tudai vélik, arról van szó: tételessé-e még egy lépés a koalíciónál? S beavatott körökben készen van a válasz is: a mai audiencián valószínűleg elhatározzák Lukács László és esetleg Andrássy Gyula meghívását.

(Sopronvármegye ellenállása.)

Sopronból jelentik: A vármegye közgazgatási bizottsága Baditz Zoltán főispán elnöklésével ülést tartott. Közvetlen az ülés előtt írásbeli indítvány érkezett a főispánhoz, mely az ő elnöklése ellen való tiltakozást tartalmazott. A főispán ezen indítványt, mint megkésettet tárgyalni nem engedte. Ő — ugymond — törvényes főispánnak tartja magát, akinek ez nem tetszik, az távozhat.

— Akkor távozunk, amikor nekünk tetszik — kiáltották többen.

Ezután az albizottságok megalakítására került a sor, mely után a bizottság választott tagjai eltávoztak.

(Készül a darabontság.)

Balassagyarmatról táviratozzák, hogy az elemi, polgári iskolákban, valamint a főgymnáziumban beszüntették az előadásokat, mert a tantermekben a főispáni installációra kivezényelt katonaságot és csendőrséget szállásolták el.

A királyi tábla új elnöke.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 11.

Porubszky Jenő, a debreceni kir. ítélőtábla ujonnan kinevezett elnöke, ma délelőtt 9 óraker tette le a hivatali esküt a kir. ítélőtábla teljes ülésében. A teljes ülésben dr. Gajzágó Béla tanácselnök elnöklése alatt részt vettek a kir. ítélőtábla összes bírái, a kir. főügyész és főügyészi helyettes. Továbbá a kir. ítélőtábla segéd és közlő személyzete.

Az ülésben először a kir. igazságügy-miniszternek a Porubszky Jenő kinevezéséről értesítő leirata olvastatott föl, a mely után Unger Gusztáv, Naszády Iván és Tar Gyula kir. ítélőtáblai bírákból alakított különdöttség hívta meg az új elnököt, hivatali esküjének letétele végett.

Az új kir. táblai elnök a teljes ülés előtt rövid idő múlva Kolbenhayer Kálmán elnöki titkár kíséretében megjelenván, dr. Gajzágó Béla tanácselnök felolvastatta a kinevezést tárgyozó okiratot és a pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke, Lehoczky Kálmán v. b. t. t. iratát, melylyel az ujonnan kinevezett elnököt eddigi hivatali működésének legteljesebb elismerése mellett, eddigi alkalmaztatása alól, felmentette.

Ezután a kir. ítélőtábla elnöke az ítélő bírák részére előírt hivatali esküt letette.

Az eskü letétele után Gajzágó Béla tanácselnök meleg szavakkal üdvözölte a kir. ítélőtábla elnökét, a mely üdvözlésre Porubszky Jenő válaszolt, megköszönte a Gajzágó tanácselnöknek a kir. ítélőtábla eddigi vezetése körül kifejtett fáradozását és hangsúlyozta, hogy hivatali működésében ezután is, mint eddig a szeretet és az igazság fogják vezérelni.

Ezután a kir. ítélőtábla új elnöke előtt tisztelegtek a debreceni kir. főügyészség és kir. ügyészség Igyártó Sándor főügyész vezetésével, a debreceni kir. törvényszék és kir. járásbíró dr. Süts Miklós törvényszéki elnök vezetésével, a debreceni kir. közjegyzői kamara Lestyán Adorján kir. tanácsos kamarai elnök vezetésével.

Porubszky Jenő életéről és eddigi működéséről a következő adatokat sikerült megszerezniünk: Született 1855. május 9-én, régi magyar nemesi családból, a mely az Árva megyei Poruba községben vette eredetét. A jogot 1876-ban végezte el, de még mint II. od éves joghallgató, Árva megye tiszteletbeli aljegyzőjévé nevezetett ki. A bírói szolgálatot, 1877-ben kezdte meg a rózsahelyi kir. törvényszéknél, mint joggyakorló, s már 1881-ben albíró lett. Mint alig fél éves albíró 1881. július havában a borbói választókerületben gr. Apponyi Albert ellenében — a ki addig három alkalommal képviselte ezt a kerületet — országgyűlési képviselővé választatott. Mint országgyűlési képviselő, tagja volt a választmányi bizottságnak, tagja és állandó előadója a mentelmi bizottságnak, 1887-ben a rózsahelyi kir. törvényszék elnökévé nevezetett ki, a hol tíz évig működött és ez alatt az idő alatt, az ott elhelyezett bíróságokat teljesen reorganizálta. Erdemei elismerésül Rózsahely város díszpolgárává választotta.

A pozsonyi kir. ítélőtáblához 1887. december havában nevezetett ki tanácselnökké. Porubszky Jenő hivatali teendői mellett tevékeny részt vett Pozsony város városi és társadalmi életében, városi bizottsági tag és védőri választmányi tag volt, s a pozsonyi közművelődési egyesület működésében is élénk részt vett. Ő honosította meg Pozsonyban az „University extension (szabad egyetemi előadások) intézményét, mely nagy látogatottságnak és nagy népszerűségnek örvendett.

Elévülhetetlen érdemei vannak a pozsonyi magyar színészet állandósításában, továbbá az ottani polgárságnak: (burgerek) a tisztviselői karral közelebbre hozásában.

Pozsony város törvényhatósága több alkalommal elismeréssel emlékezett meg a társadalmi téren kifejtett tevékenységéről és közgyűlése jegyzőkönyvében mély sajnálkozással adott kifejezést a kiváló férfiú távozására felett.

A kir. ítélőtábla új elnöke nős, családosa, felesége Abaffy Mariska, a felvidék egyik legelőkelőbb családjának tagja, a ki az Árva megyei Thurzó féle közbirtokossági uradalomban egyik jelentékeny tulajdonosa; ekként Porubszky Jenő, akinek atyja az említett közbirtokosság tisztviselője volt, há-

zassága révén ennek a közbirtokosságnak előkelő tagja lett.

Porubszky Jenő magas műveltségű és rendkívüli szeretetre méltó egyén, a kiről mind azok, a kiknek eddig alkalmuk volt találkozni, a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak.

Az új kir. ítélőtáblai elnök megérkezése napján azonnal látogatást tett Kis Aron ev. ref. püspöknél, gr. Dégenfeld József egyházközségi főgondnoknál, Wolaffka Nándor püspöknél, Kovács József polgármesternél és Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőnél, mint az említett törvényhatóság első tisztviselőjénél, továbbá dr. Gajzágó Béla táblai tanácselnökénél, Igyártó Sándor kir. főügyésznél és Kolbenhayer Kálmán kir. táblai elnöki titkárnál.

Mint értesülünk, az új elnök családja csak később fog Debrecenbe költözködni, mivel a kir. ítélőtábla épületében az eddigi elnök által használt lakás rendelkezésére nem áll. Ez a helyiség ugyanis a folyó évben a kir. ítélőtábla és főügyészség mellé felállítandó számvevőség céljaira tartatik fenn.

I R O D A L O M.

Tavasza a télben.

I.

Csoda történt, — pedig ma már
Számüzve van a csoda;
Jól tudja ezt minden ember,
Legyen bölcs vagy ostoba.

Elmesélem, mi a csoda:
Mosolyog a téli ég, —
Én meg futok egy láng után...
Haja: szőke, szeme: kék!

II.

A sáros hó, a kőd, a tél
Eltűnt előlem, mint az álom:
Mikor először láttalak,
Kis kék szemű tündér világom!

Tél volt és mégis kék tavasz
Varázsa, csókja szállt lepedt meg:
Mikor szemembe néztem én,
Kis kék tavasz, tündéri gyermek!

E pillanat, e kék tavasz,
Suhanya szállt el mint az álom...
Azóta ébren álmodom,
S a kék tavaszt remegve várom...!

III.

Nem szoktam én imádkozni soha:
Elveszeit a gyermek-imakönyvem.
Bűnös voltam, elfeledtem mindent...
Ami „szent” volt, félre dobtam könnyen!

Új tavasz jött, aradt szét a télben,
Amióta megláttalak téged!
Daltól zibong mámorítás lelkem, —
S ezerszer is imádkozom érted!

Szunyogh Barna.

N A P I H I R E K.

Napról-napra.

— január 11.

Fejérváry a királynál
Magyarország dolgait elbeszéli...
Ósmerek egy magyar nótát:
„Be szeretnék a királlyal beszélni...”

Hej! ha ez a jó magyar nép
A királyhoz egyszer tudna csak fénni,
Ott nem fogna több hazugság!
„Be szeretnék a királlyal beszélni...”

Tereferé Debrecenben.

— jan. 11.

A téli hónapokban, farsang idejében alaposan meghányak-vetnek az emberek mindent, ilyenkor rá is érnek, pihen a gazdálkodó, a kereskedő is rá ér a dolga mellett, kávéházak, vendéglők látogatóitak, a hivatalnokok is itt ütik agyon az időt. A kaszinó helyiségek is látogatóitak, mint máskor s a mi a legfőbb, a családokban is hangosabb a beszéd, egyik látogatás követi a másikat.

Ki is jut tehát bőven a tereferéből, meglesz minden alaposan hányva vetve. Most Debrecen nagyon érdekes eseményeknek a színhelye, érdekesebbnek mint máskor, sőt mondhatni nagyon is szenzációs dolgok látnak itt most napvilágot.

Nemcsak mi beszélünk magunkról, de az egész országban mindenütt, hisz itt páholtak el egy főispánt, a mi még sehol meg nem történt.

Bizony hallatlan egy dolog ez, főleg ha fellesz fujva s melyről kisütik, hogy ez országos botrány számba megy.

Mintha csak egy főispánt vertek volna már el a világon. Szegény főispán, miket kellett neki itt szenvedni, hogy megessett rajta az emberek jó szíve.

Ez a legérdekesebb téma tehát most Debrecenben, erről foly a tereferé szalonban mint a vendéglőkben.

Nem vagy még letartóztatva?

Még mindig szabad lábon vagy?

Ezek az általános kérdések, melyeket az emberek egymáshoz intéznek

Félés és rettegés szállt tehát az emberekbe, hogy mikor kerülnek a kóterbe, honnan nehéz a szabadulás.

Jóságos egek, milyen kedves állapotok ezek, jól esik éter szemmel kisérni ezt az összevissza való kapkodást, csak a letartóztatott ajkára jön szájalmas mosoly, hogy ő az eseményeknek rabjává lett.

Na de, mindennek vége van egyszer, az emberek szeméi is majd felnyilnak, az igazság sem jár mindig bekötött szemekkel.

Ilyen dolgokat tárgyalgatni, megbeszélni ebben a szegény világban van most részünk, egyéb örömrünk sincs, nem is tehetünk ez ellen semmit, de aggódó reménységgel nézünk a jövőbe, melyben nem városunk sorsa, de nemzetünk jövője lesz eldöntve.

Az emberek keresztül kasul látogatják most a dolgokat, kiki teszi a maga megjegyzését maga felfogása s esze szerint, úgy hogy sokszor a legellentétebb hírek kerülnek ki, mit a lapok felfujva sokszor eszmört okoznak az olvasónak, ki a ki bontakozást ebből a hinárból hiába keresi.

A tereferé tehát nem szünetel Debrecenben, nem is fog egyhamar, mert most oly táplálékot kapott, mely izgat, nyugtalanít, de hevit is. Lehetséges hogy végeredményében kiszámíthatatlan lesz s akkor majd mossák meg fejét annak, ki ezt a szerencsétlen helyzetet megteremtette.

— **Protestáns estély.** A ref. felsőlányiskola fényesen sikerült első protestáns estélye után, mint tervezve is volt, most jan. 21-én fog következni a második, mely az előkészületekből ítélve, hasonló sikerrel biztatja az érdeklődőket. Az estély középpontja Könyves Tóth Kálmán tudós költő-pap előadása lesz; e közé csoportosulnak a változatos énekkari s zeneszámok. A meghívók már a napokban megjelennek.

— **A póttartalékosok segítése.** A bevonult póttartalékosok szűkölködő család tagjai nyomorának enyhítésére eddig a következő adományok folytak be:

1. Szabó Kálmán orsz. gyűl. képviselő 200 K. 2. Dr. Ujfaluassy József 200 K. 3. Komlóssy Arthur 25 K. 4. Harangi Sándor 50 K. 5. Kertész Mihály 25 K. 6. Kiss Albert 50 K. 7. Dr. Tüdős János 50 K. 8. Pálffy Gábor 25 K. 9. Márton Imre 50 K. 10. Kovács József polgármester 50 K. 11. Dr. Fajér Ferencz 20 K. 12. Dr. Varga Lajos 20 K. 13. Gyöffy Aladár 10 K. 14. Debreceni Jenő 10 K. Összesen 785 korona. Ez összeg egyelőre a Debreceni Első Takarékpénztár 44133. számú betét könyvecskéjén helyeztetett el a gyümölcsöző betétként kezeltek. Az adakozni kívánók legyenek kegyesek adományaikat alulírottához (Kossuth u. 3. sz. II. em.) eljuttatni. A befolyt adományokról időnként nyilvános értesítés fog kiadani. Dr. Tüdős János, az alkotmányvédő bizottság pénztárnoka.

— **A népkönyha** javára következő adományok folytak be: Özv. Sesztina Lajosné urasszony 50 kor., özv. Szikszay Józsefné urasszony 10 kor., özv. Brunner Edéné urasszony, özv. Szőke Jánosné urasszony, Szőke János tanító ur és N. N. 2-2 kor., Várray János 12 ko. lenese, 8 ko. borsó, 6 ko. rizs, Kiss István ur 1 zsák krumpi, 53 ko. liszt. Azonkívül özv. Sesztina Lajosné urasszony a jótékony négyzet szegényei részére 100 koronát adományozott, mely kegyes adományokért hálás köszönetet mond. Debrecen, 1906. január 11. Szűcs Kálmán négyzet pénztárnok.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özv. Sesztina Lajosné urhölgy 400 koronát juttatott kezéimhez oly rendeltetéssel, hogy abból mentőegyesületi alapító tagdíj fejében 200 a sikelemék intézetének 100 koronát juttassanak el s az ő és boldogult férje által egy javítóintézet és dolgozóház létesítéséhez adott tőkéhez 100 koronát csatolják. Enagy-lelkű adományért fogadják a nemes szívű urnó az őszinte köszönet nyilvánítását. Oláh Károly tanácsnok.

— **Értesítés.** A debreceni izr. hitközség adófizető tagjai ezenel értesítettek, miszerint az 1906 évi adókiivetés előjából az adókiivető bizottság az összes tagokat különböző osztályokba sorozta és az osztályozási lajstromot a mai naptól kezdve f. évi január hó 21. ig a hitközségi irodában (József kir. herceg-u. 26. sz.) közzemlére kitétte, ahol az osztályozás előző felszólamlások f. évi január hó 21. én d. e. 10 óráig írásban beadhatók, vagy az akkor üléselő adókiivető bizottság előtt személyesen is előadhatók. Megjegyeztetik, hogy az adókiivetésről külön értesítést csak azon tagok kapnak, kik eddig még megadóztatva nem voltak és a kiknek múlt évi adója vagy emeltetett vagy leszállított. Debrecen, 1906. évi január hó. A debreceni izraelita hitközség előljárósága.

— **Csütörtöki felolvasó est.** A felolvasó esték első szakasza fényesen fejeződött be a tegnapi estivel. Az első szám Haydu Béla vonós négyese igazán kamara zene volt. Altmann Hugó, dr. Spitz Lipót, dr. Szenes Zsigmond és Unger Lajos első nyilvános szereplése fényesen sikerült. A közönség feszült figyelemmel kísérte a remek játék minden részletét véges-végig. Nagyon szívesen hallanók a jól összetanult négyes társaságot gyakrabban is. Dr. Jászay Rezső kellemes előadó; szívesen is hallgatták a szép történelmi megalékezését a szerencsétlen Martinovics és társairól. A reflexiók, melyekkel előadását élénkítette, szinesség tette beszédét. Pompás technikával és érzéssel zongorázott Olesniczky Milka. Meg is kellett szerezni egy ráadásal. Staunhajer Cap-

niciv jával, a programmszerinti két számát. Bravurus előadásával még így is alig akartak betelni. Takács Gabi ismeri már a nagy közönség is. Most Sulamith áriája és Dóczi József dalaival aratott nagy tetszést. Hire járt, hogy gyengélkedése miatt elmarad éneke. Nem vettük észre, hogy hangjának ártott volna gyengélkedés. Szívesen hívták vissza és hallgatták még egy újabb népdalát is. Egy elpattant C hur majdnem megfosztott bennünket attól az élvezettől, melyben némi részben mégis csak részesültünk, Unger Lajos gordonka játékát még is hallottuk. Szerencse, hogy Bach Airjéhez nem kell az a fátális C hur! Az egész közönség nagy élvezettel figyelte a pompás hangokat, melyeket vonójával gordonkájából oly szépen csalt ki. Befejezésül Fellner József ragadta derűtségre a hallgatóságot. A muzsikális és a komikum hurjain anyira otthonos tehetséget élveztünk, s kikerült, szívből jövő kacagással honoráltuk a sikerült előadást. A Szendrő féle jó zongora ma avatott kezek alatt adta szép hangját. Oleszucky Milka és Takács Gabi énekét és Unger gordonkozását kísérő Huber Miksa játékában. A kedvelt karnagy a töle megszokott precizitással kísérte úgy az éneket, mint a gordonka solót.

— **Meglopott család.** Tomaszóky Róza helynélküi család leány tegnap este Morzányi Miklósné Meszena utca 20. szám alatti lakosnál huzódott meg szállásra, ahol is az éjszakát töltte, — raggelre kevéen — az a kellemetlen meglepetés érte, hogy batyuba kötött ruhaneműből több darab eltűnt. Valaki ugyanis, mialatt aludt, ellopta a hiányzó holmikat. A rendőrség keresi az ismeretlen tolvajt.

— **Idyllikus családi élet.** Hamper József kőmives segéd és feleséges ember. A Borz utca 19. szám alatt lakik családjával és Pataki Mihály nevű napszámossal, aki mint ágybőrlő már huzamosabb idő óta huzódik meg nála és így már úgy ő, mint családja sziate családtagnak tekintették. Neki kebelbarátja volt, a feleségének pedig kegyeltje a derek napszámos. A napokban Hamper József valami felett összeküldömbözött a feleségével és veszekedni kezdett vele, miközben a perpatvarba beleártotta magát Pataki Mihály is, ami anyira felbőszítette Hampert, hogy neki esett és felkélpte. Hanem a tetővel ugyancsak megjárta, mert erre a családtag és a felesége rátámadtak, kegyetlenül helybenhagyták és kidobták a lakásból. Az elpáholt ember nagy busán panasolta el az esetet a rendőrségen, mely megtette a szükséges lépéseket a családi béke helyreállítására.

— **Furfangos szolgáló fia.** Ravasz módon akart részadni tegnap délután egy baromfiúsz árust Kovács Sándor hajduszoboszlói szolgáló fia, aki már he ek óta foglalkozás nélkül lődörög a városban. A furfangos fiú ugyanis beállított Knöpfler Frigyes Pásti utcai baromfiúsz kereskedésbe és ott előadta, hogy Kovács Dezső főpincér Darabos utca 20. szám alatti lakos, akit az üzletben jól ismernek — küldte egy kővér libaért, melynek árát majd legközelebb ő maga személyesen kifizeti. A kereskedő azonban nem ült fel a csalásnak, gyanusnak tánt fel neki a dolog s ezért nem is sokat tekerőrizott, rendőrt hívott és előállította a fiút a rendőrségen, ahol aztán tényleg kiderült, hogy család kísérlete forog fenn. Az ifjú óriást ezért lezárták a központon.

— **Veszedelemes tréfa.** Ma este 9 óra tájban a Piac-utcán járókat hatalmas lövés dőrej riasztotta meg, mely az erdőből befelé s a városháza előtt elhaladó kis vonat nyomában kelt, nagy riadalmat okozva a vonaton levők között is. Valakinek ugyanis

az a veszedelmes ötlete támadt, hogy a vágányra egy éles töltényt helyezzen, mely a mikor a vonat keresztül ment rajta nagy durranással elsült. Az efféle gonosz tréfákra és csak olyankor ragadtatják magukat a jó debreceniek, amikor a darabant kirendeltséget kénytelennek látni hivatal vendégül. Vajjon nem volt e éppen a kormánybiztos vagy valamelyik munkatársa a kis vonaton?

— **Az amerikai kivándorlás.** New-Yorkból írják nekünk, hogy csak nem akar lepadni a magyarországi bevándorlás. A lefolyt héten ismét kétezerszáznegyvenhárom érkeztek oda Magyarországból még pedig 340 magyar, 1143 tót, 231 német, 390 horvát és 39 oláh.

New York államban maradt 35 magyar, 95 tót, 20 német, 19 horvát és oláh, Pennsylvaniába ment 42 magyar, 155 tót, 21 német, 25 horvát és 3 oláh. Ohióba ment 35 magyar, 156 tót, 22 német, 25 német, 27 horvát és 19 oláh. Nem Jerseybe ment 33 magyar, 116 tót, 2 német és 48 horvát. Connecticutba ment 10 magyar, 32 tót 5 német és horvát. West Virginiába ment 27 magyar, 91 tót, 7 német és 25 horvát — Missouriiba ment 9 magyar, 45 tót, 31 német, 19 horvát. Michiganba ment 50 magyar, 116 tót, 24 német és 35 horvát. Illinoisba ment 34 magyar, 135 tót, 41 német, 56 horvát és 9 oláh. Indianába ment 61 magyar, 148 tót, 22 német, 39 horvát és 5 oláh. Wisconsinba ment 5 magyar, 55 tót, 29 német és 23 horvát. Californiába ment 27, Montanába 28 horvát Delawareba ment 10 magyar, 33 tót, 7 német és 9 horvát.

Ausztriából a múlt héten 3066 bevándorló érkezett Amerikába, még pedig 233 német, 1675 lengyel, 259 krajnai, 63 cseh és 836 horvát és dalmát.

— **Meglopott utas.** A debreceni vasuti állomáson keresztül hazafelé utazott az esti vonattal Schönfeld Sándor nagyvárad magántisztviselő, aki minthogy itt a vonat hosszabb ideig áll — néhány percre kiszállt a kocsiból, honnan ezalatt ellopták 160 kor. értékű prémes téli kabátját. A tisztviselő, aki a lopásról nyomban jelentést tett a rendőrségnek, azt hiszi, hogy a tolvajlást a vele egy kupéban utazó feltűnő viselkedésű nő és annak utitársa egy fiatalember követték el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Érdekes ápolók.** Temeváról jelentik: Az itteni kórházban az orsovai szolgabírósg két érdekes személyt szállított Cotleff Konstancia orosz ápolónő, férjének egy orosz katonatisztnak a mandurjai harc tere történet elesése után hazájába akart visszatérni. Utján kísérte Tipp Jamira Yu Leó japán ápolónő, aki orosz fogásból szökött meg és viszontagságos ut után angol hajón Galonteba, onnan pedig magyar hajón Orsovára érkeztek. Most teljesen kimerült állapotban az itteni kórház ápolja az érdekes vendégeket.

— **Borvásár Gyöngyösön.** A „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” a nm. m. kir. Földmívelésügyi Miniszter ut támogatásával és Gyöngyös városával karöltve, 1906. évi január hó 14. és 15. én Gyöngyösön, kereskedelmi alapon, II. Borvásárt rendez. Bővebb felvilágosítást nyújt a vásárrendező bizottsága által erre vonatkozólag szerkesztett falragasz, valamint a „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatala Gyöngyösön.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnál a mai nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Tóth József ev. ref. 10 hónapos, Both János ev. ref. 5 hónapos, Sós András ev. ref. 80 éves, Szilágyi Juliánna ev. ref. 28 napos, Szocsány Józsefné r. k. 55 éves, Sallai István ev. ref. 83 éves, Uirkó István ev. ref. 2 éves, Tóth Gáborné ev. ref. 27 éves, özv. Balog Istvánné ev. ref. 84 éves.

Vádlóból vádlott. Különös módon vesz magának elégtételt Pásztor János nótorius rendőri alak, egyébként foglalkozására nézve közművesegéd. Hires verekedő legény ő, a ki mindjárt inzultálja azt, a kivel dolga akad. Így tett legutóbb is, de megjárta. Finyik Sándor a Kossuth-utca egyik házának házmesterét tegnapelőtt reggel megtámadta és azon a jogcimen, hogy Finyik őt becsületében megsértette, alaposan elagyabugyálta a védtelen embert. — Miután Pásztor ellen ez már negyedik hasonló feljelentés, a garázda embert a rendőrség le tartóztatta.

A legujabb tánc. Matichiche a neve a legujabb és rendkívül divatba került táncok, mely a Kék wók után máris megkezdte hódító körutját Európában. A tánc braziliai eredetű és egy Zingara nevű braziliai táncosnő hozta először Európába és vele Londonban és Párisban igen nagy feltűnést keltett. A budapesti Fővárosi Orteum igazgatójának is sikerült az érdekes táncosnőt nagyon rövid vendégszereplésre megnyernie s így nemsokára Zingara kisasszony lesz Budapesten a leghíresebb hölgy és minden színpadon Matichiche-t fog táncolni.

Kétszer fölakasztva. Papley J. Eduardot halálra ítélték New-Jersey államban, ahol akasztófán végzik ki a bűnösöt. A halálos ítéletet december 23-án hajtották végre. Az elítélt rettenetesen félt a haláltól, illetőleg attól, hogy sokáig kell kinlódna. — Feleme nem volt alaptalan. — A hóhér hitvány, tgyetlen munkát végzett. Attól a pillanattól kezdve, hogy függött a kötélben, két perc telt el és Papley még mindig élt. Le kellett venni és újra nyakára akasztani a kötelet s még azután is hat percbe került hogy meghalt. — A szerencsétlen elítélt halála előtt pár órával azt mondta a körötte levőknek, hogy jelt fog adni, amíg meg nem hal s a jelt csakugyan meg is adta Jobbkezeit, amennyire bírta. Telemeite s a tenyerét kinyitotta és bezárta többször egymásután.

X. LEZTER JOZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sy-ház.** Állandó fényképkialítás a műterem kapubejárásánál levő kisértőben.

X. Nincs többé hajhullás. Kipróbált legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz** hajszesz. Két-három heti használat után a leg erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olescsága miatt mindenki használhatja. Árja csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben **Szilcz Ferenc** gyógyszer-tárában, **Piac-utcán.**

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZINHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, jan. 13-án: „Fabriczius leánya” színmű. (A)

* **Királyfogás.** Szabó Irma betegsége folytán a mára hirdetett „Fehér Anna” helyett Konti örök szép daljátékát, a tegnapi felelevenített „Királyfogás”-t ma megisméltették. Az előadás ma talán még jobb volt, mint tegnapi. Közönség szép számmal volt jelen.

* **Színházi hírek.** *En, te, ő.* A vasárnap esti bemutó Grand Terrasse operettje az *En, te, ő* iránt élénk érdeklődés nyilvánul. Az operett, mely a Népszínházban nagy sikereket ért el, szép zenéje és ügyes librettója révén erre az érdeklődésre méltán rá is szolgált. Az operettből vasárnap tartják meg a jelmezes főpróbát. *Fabriczius le-*

ánya. **Wibraud Adolf**nak szépségökben gazdag romantikus színművét szombaton mutatja be a színtársulat. Az előadó személyzet előszeretettel foglalkozik a darabbal, mert a szerző többeket juttatott szép és háls szerephez.

TAVIRATOK.

Öngyilkos orvos.

Békéscsaba, jan. 11. Békéscsabáról táviratozzák, hogy **Kasza Károly** dr. gyulai kórházi orvos Budapestre utaztatában a vonaton ismeretlen okból két üvegcse morfiumot ivott meg. Haldokolva szállították a békéscsabai kórházba.

Törökország pénziavara.

Budapest, jan. 11. Konstantinápolyból jelentik: A folyó hó 14-én esedékes 3.0 font orosz hadi kárpótlási összeg még nincs meg egészen. A porta azon fárads, hogy a még hiányzó összeget előteremse és azt állítja, hogy pontosan fog fizetni.

Főispán installációk.

Budapest, jan. 11. Turócszentmártonból jelentik: A főispán installációjára 211 gyalogos, 56 lovaskatona és 80 csendőr érkezett Turócszentmártonba. Közön **Lajos főispán** január 12-én délelben érkezik Turócszentmártonba, a hol sznap délután a vármegyei közigazgatási bizottsága ülést tart. A csendőrség már ma gyülekezik a vármegye minden részéből.

Budapest, jan. 11. Balassagyarmatról távirják: **Berthold gróf** nógrádi főispán az este fél 11 órakor érkezett ide a losonci vónattal a holnapi installáló közgyűlésre. A rend fenntartására a pályaudvaron katonaság és csendőrség foglalt állást és a tüntetésre kivonult tömeget szétszórta. A főispán a pályaudvarról a megyeházára hajtott, a hol lakást rendezte be számára. A megyeháza előtti járdán csendőrőrszem áll. A főszolgabíró ma reggel házról házra járó városi rendőrök útján figyelmezteti a lakosságot, hogy holnap ne hagyják el lakásaikat és tartsák otthon gyermekeiket és alkalmazottaikat is hogy a katonaságnak ne legyen oka a beavatkozásra.

Budapesti gabonatözege.

Budapest, jan. 11.

(Dél hírlat.)

Bizakialat kielégítő, vételekdv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: derült.

Buza áprilisre	17.22—24.
Buza októberre	16.84—86.
Ross áprilisra	14.10—12.
Kab áprilisra	14.46—48.
Tengeri májusra	18.64—66.
Repece 1906. augusztusra	28.20—40.

Szerkesztői posta.

Segéd. Baj, hogy Ön németből fordította a persai költeményeket. Van köztük egy-két csinos darab, de abból a keleti tengerből értékeeseb gyönyöket lehet halászni, kivált ha eredetiből fordítaná! A legszebb ez:

Fülemile! méla-búsan
Önsorsodat énekeled,
És szerelmi fájdalomaidat
Ezerféleképen zenged.

A pillétől tanuld előbb
A szerelmet fülemile!
Összeég ő gyertya lángján
Sohaj nélkül és hang nélkül!

Többeknek. Olvasóinknak „rendkívüli kedvezmény gyanánt” megígértük már régen, hogy olvadozó szerelmi verset a lehetőleg keveset adunk. Ez ígérethez hívek akarván maradni, a „hozzá”, az „égszemekhez” és a szivezakgató sohajok közt irt verselések, nagyobbára papirkosrunk fenekére kerülnek Egy-egy jó vidéki hírt szivesebben fogadunk.

„A rim és versmérték ügyében.” A mi benne helyes van, azt mi már sokszor elmondtuk a szerkesztői üzenetekben. Ennélfogva most külön tárcákben fölösleges volna ismételní, anél kevésbé, mert ön azt is csak „egyénnézet”-ként adja elő, a mi verstani bizonyosság.

Városi Színház.

Bérlet 87. szám (C)

Debrecen, péntek, 1906. jan. hó 12-én:

KATALIN.

Operet 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Katalin	— — — —	Zilabyné Vilma.
Guroczky	)	Ternyei Lajos.
Buranov	)	Deéssi Alfréd.
Sunderland	) miniszterek	Sarkadi Vilmos.
Trojkeff	)	Vadász Lajos.
Ivanoff	)	Szabó Gyula.
Lansak, kapitány	— — — —	Polgár Sándor.
Germea	— — — —	Fóti Frida.

Holnap, szombaton, január hó 13-án:

Fabriczius leánya.

Színmű.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.

a Horgony-Pain-Expeller götléka

egy régiónek bizonyult háziszor, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult kőszvényét, csúznál és meghűléséknél bedörzölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 3 korona és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszer-tára
az „Arany oroszánhoz”, Frágában.
Hőszobhatározó 5 db. Mindenségi védjeggyel.

1812—1905. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiréságnak V. 2971—2—1905. számú végzése folytán közhírré tétetik miszerint **Brüder Löwenbach** részére **Branyiczky András** egyeki lakostól 174 kor. 75 fill. tőke, ennek 1905. évi ápril. hó 26 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 69 kor. 07 fill. perköltség erejéig 1905. évi november hó 17-én bíróság le foglalt és 1290 koronára becsült butor és egyéb ingóságok **1906. évi január hó 20-án délután 3 órakor** kezdetét veendő és Egyek 12 sz. a. alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1905. évi dec hó 16-án.

OLAH GÉZA,
birói kiküldött.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„FRIS“

2-3 napi befecskendéssel a folyást utóbj és fájdalom nélküli felelősség mellett megszünteti. A legrégbb s legolmánygoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Tóth Béla ur gyógyszerárában (Főpiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerárában is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszaszentimrén.

MAGYAR

állam vasutak

menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
m. á. vasúttól	reggel	5 35
vásártérről —	reggel	5 44
m. á. vasúttól	d. e.	8 09
vásártérről —	d. e.	8 16
H.-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
m. á. vasúttól	d. u.	4 54
vásártérről —	este	7 —
m. á. vasúttól	este	7 07
vásártérről —	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4 56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	5 16
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Derecske—N.-Léta felé — —		

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	3 29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31
vásártérről —	reggel	7 38
m. á. vasúttól —	d. e.	7 40
vásártérről —	este	6 22
m. á. vasúttól —	este	6 28
vásártérről —	d. u.	8 29
m. á. vasúttól —	d. u.	8 35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúttól	d. u.	7 54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és ahangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, I., Lánchíd-u. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (speciálitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmodokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük 3-, 4-, 5-, 6- forintól feljebb a legjobb felszereléssel. **Tárogató**

Hangfokozó gerenda rozsfafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30- forintól feljebb.

Harmonikumok. világhírű legjobb gyártmány, 65-forinttól feljebb.

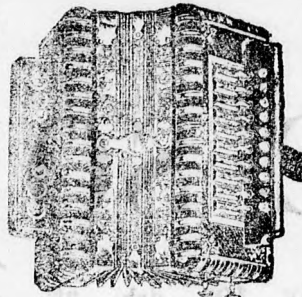
Harmonikák, 4-, 5-, forintól feljebb. Különleges acélhangú hangversenyharmonikák saját minták.

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a leg-több katonai zenekaroknak szállítója vagyok

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszertű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél. Kivitel nagyban és kicsinyben.

A jegyzék minden hangszerül kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Os. és kir. Szabadalmazott
Milly-Gyertya-Szappan és Glycerin-Gyár.

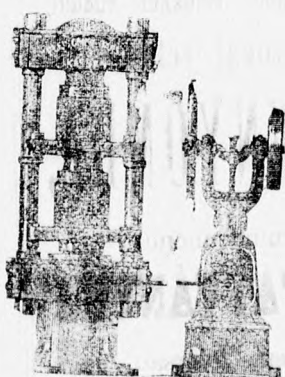
Sarg F. A. Fia és Társa, Bőcs-
osztár és kir. udvarszállító
IV. ALLEGGAZÁS 24

Milly Gyertya

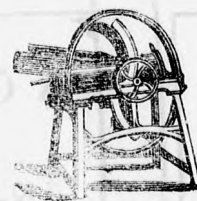
Gramm 1 só rendű minden szappan a „MILLY” és a NAP védjeggyel van ellátva.

Csimke és az a szó „Milly” törvényileg védve. Utánzatoktól óvakodjunk.

FLEISCHER és TARSA

gépgyára és vasöntődéje

KASSAN, Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen és gondosan gyártott gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat kéz- és járgányhajtásra
Répavágókat s tengeri morzsolókat,
Olajsajtókat s olajmagpörkölőket,
Olajmag zuzókat,
Örlő és daráló malmokat,
Teljes malom-berendezéseket,
Progress-tisztító-gépeket, liszt osztályozó hengereket,
Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket, és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban. Bizományaink árjegyzékét kívánatra küldjük.

Sesztina Lajos urnál, Debrecenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

ALAPÍTTATOTT 1869-ben.

DEBRECEN (Iparbankudvar.)

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK Főelárusítója.

Betéteket elfogad. Kölcsönöket nyújt váltókra és ingatlanokra. Törlesztéses kölcsönöket nyújt 600 koronán felül ingatlanokra, (földbirtok és házakra.) Tőzsdei megbízásokat teljesít értékpapírok vételére és eladására. Kölcsönöket ad értékpapírokra, záloglevelekre, vidéki pénzüintézet részvényeire és ékszerekre. Ércpénzeket vesz és elad.

Ugyanitt elfogadtatnak még tagjelentkezések a

C. SORSJEGYCSOPORTBA

mely 100 drb, 3% magyar jelzálog sorsjegy együttes megvásárlására alakult havi 10 forint befizetéssel.

Bővebb felvilágosítással szolgál fenti intézet.

LÁSZLÓ JOZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a
„SZABADSÁG”
részére

jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . 12 kor.

Fél évre . . . 6 kor.

Negyed évre . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . 20 kor.

Fél évre . . . 10 kor.

Negyed évre . . . 5 kor.